

Els museus, monuments i jaciments més espectaculars de Catalunya

Fem un recorregut per la riquesa del patrimoni cultural català

Catalunya disposa d'un patrimoni cultural molt ric i divers. Arreu del país trobem museus, monuments i jaciments que conserven la nostra memòria com a societat. Alguns d'aquests equipaments patrimonials són de titularitat de la Generalitat de Catalunya: 33 monuments i jaciments arqueològics i 5 museus, adscrits a l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura que, juntament amb les rutes culturals que impulsa, conformen un conjunt d'experiències imprescindibles per descobrir la riquesa del patrimoni cultural de Catalunya, un recurs turístic de primer ordre.

La xarxa museística catalana s'estén arreu del territori. Està formada per 626 equipaments, entre museus i col·leccions obertes al públic, que recullen, conserven, difonen, investiguen i promouen el patrimoni cultural moble català. Com a entitats de servei públic, preserven la memòria col·lectiva, fan recerca, eduquen, ofereixen experiències que estimulen la curiositat i l'esperit crític, i participen de la vida cultural, educativa, social i científica del país. Entre aquests museus, La Generalitat de Catalunya gestiona diversos museus nacionals i d'altres temàtics que conserven algunes de les peces més extraordinàries del nostre patrimoni cultural.

Museu d'Arqueologia de Catalunya-Empúries

Museu d'Arqueologia de Catalunya

El Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC) (<http://www.mac.cat/>) , com a museu nacional, conserva i exposa la col·lecció arqueològica més important de Catalunya. És una destinació museística i patrimonial imprescindible per conèixer l'arqueologia, la història i l'art antic de l'actual territori català.

El MAC integra cinc grans equipaments museístics: la seu central a Barcelona, on es fa una síntesi de la nostra història més antiga, des de la prehistòria fins a l'època visigòtica, i es pot gaudir de les millors peces arqueològiques trobades a Catalunya, ara, a través de noves experiències virtuals com el mapatge del mosaic del Circ.

La seu de Girona, ubicada al monestir romànic de Sant Pere de Galligants, explica el passat més antic de les comarques gironines a través de les peces arqueològiques trobades a les excavacions de la zona.

A l'Empordà, el MAC gestiona la ciutat grecoromana d'Empúries, al municipi de L'Escala, i la ciutat ibèrica d'Ullastret, capital dels indigets. Forma part també del MAC, el conjunt monumental d'Olèrdola, un enclavament estratègic situat al cor del Penedès amb assentaments des de l'edat de bronze fins ben entrat el segle XX.

A més, el MAC gestiona també el Centre d'Arqueologia Subaquàtica de Catalunya (CASC), amb seu a Girona, els Dipòsits Nacionals d'Arqueologia, ubicats a Cervera, i el Centre de Recerca "Ibèria Graeca", amb seu a Sant Martí d'Empúries.

Foto: sant Pere de Galligants

Museu d'Art de Girona

Ubicat al Palau Episcopal de la ciutat de Girona, un espai carregat d'història, el Museu d'Art (<https://museuart.com/>) ofereix un ampli recorregut per l'art procedent de les comarques gironines, des del romànic fins a l'actualitat. Conserva la tercera col·lecció d'art romànic i gòtic més important de Catalunya.

La visita permet la descoberta d'obres excepcionals, com els retaules del segle XIV i XV, la biga romànica policromada procedent del Monestir de Sant Miquel de Cruïlles, una de les poques conservades a Europa, o també la Verge de Besalú, considerada un dels millors exemples gòtics del seu gènere. Noms com Bernat Martorell i Lluís Borrassà també hi tenen presència.

El fons artístic del Museu va, però, més enllà de l'edat mitjana. Està format per 8.500 objectes que engloben des de les colònies gregues fins al segle XX. Precisament aquest últim període té també una presència destacada al museu amb obres de Joaquim Vayreda i Santiago Rusiñol, entre altres. Un passeig artístic que continua a l'antic Hospital de Santa Caterina, on hi ha el quadre més gran pintat mai a Catalunya, 'El gran dia de Girona' de Ramon Martí Alsina.

Foto: MHC

Museu d'Història de Catalunya

Referent en la divulgació del patrimoni històric i cultural del país, el MHC (<http://www.mhcat.cat/>) ofereix un relat interactiu i amè de la història de Catalunya des dels temps més remots fins als nostres dies i es complementa amb tot un seguit d'activitats educatives i culturals, projectes de conservació, tallers i exposicions temporals. És un dels equipaments culturals més arrelats de tot el territori català, adreçat tant a apassionats de la història com a tothom que estigui interessat a conèixer la història del país.

A través de la seva exposició permanent es pot resseguir un relat històric global a través del qual es fa una descoberta de l'evolució de les diverses societats que han viscut en l'actual territori català, tant en la seva dimensió política com econòmica, social i cultural. És també un mirador únic des d'on es pot gaudir d'una inèdita i espectacular perspectiva de la ciutat.

Foto: mNACTEC

Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya

Eix del patrimoni industrial català, el mNACTEC (<https://mnactec.cat/>) preserva i difon el patrimoni industrial i ens explica l'evolució tecnològica i científica de la humanitat, la indústria tèxtil, l'obtenció d'energia i el transport, entre d'altres.

La seu central s'ubica a la fàbrica modernista Vapor Aymerich, Amat i Jover, una de les millors mostres de l'arquitectura industrial modernista de Catalunya, projectada per l'arquitecte Lluís Muncunill. És visita obligada en totes les rutes turístiques de Catalunya.

El mNACTEC també articula un Sistema Territorial que agrupa 26 museus i col·leccions especialitzats en patrimoni industrial, ciència i tecnologia. Cadascun d'ells ofereix una visió temàtica única i explica la industrialització en una part del territori català, tenint en compte tant els aspectes tècnics com els socials i els culturals.

Foto: MNAT

Museu Nacional Arqueològic de Tarragona

L'esplendor de l'antiga Roma encara perviu a Tàrraco, capital de la província més important d'Hispania. El centre de referència per conèixer la vida de l'antiga Tàrraco és el Museu Nacional Arqueològic (<https://www.mnat.cat/>) que ens permet fer un recorregut per la història i cultura d'aquest període. Un conjunt de primer ordre que és Patrimoni Mundial des de l'any 2000 i que apropa al visitant una etapa fonamental de la història europea.

El museu custodia una excepcional col·lecció d'època romana que reflecteix la importància històrica i monumental de la ciutat romana de Tàrraco i dels jaciments arqueològics de la rodalia. Destaquen els mosaics de gran qualitat conservats al museu com el del cap de la Medusa i el mosaic dels Peixos. Actualment, el Museu és objecte d'una profunda reforma i està tancat al públic. Mentre duren les obres, es pot visitar l'exposició de síntesi "TARRACO/MNAT" al Tinglado 4 del Port de Tarragona.

El MNAT gestiona a més, la necròpolis paleocristiana de Tarragona, un dels cementiris tardoromans millor coneguts i conservats de l'imperi romà; el teatre romà de Tarragona, construït en època de l'emperador August; la vil·la romana dels Munts, una de les vil·les aristocràtiques més ben conservades de la Hispania romana, i el conjunt monumental de Centelles, obra mestra de l'art paleocristià en la que es conserva gran part del mosaic que decora la cúpula, un fet excepcional en si mateix.

Foto: Reial Monestir de Santes Creus

Monuments i jaciments arqueològics

Escenaris únics de la nostra història, trobem monuments i jaciments ubicats arreu del país en entorns naturals i urbans espectaculars que aglutinen els valors de Catalunya, de la seva història i cultura. Tots junts ofereixen una lectura històrica i artística que va des dels primers pobladors fins a l'època moderna, amb una gran qualitat arquitectònica i artística i una gran significació històrica.

Els monuments i els jaciments arqueològics són elements imprescindibles d'identitat i de vinculació de la ciutadania amb el seu entorn. Hem fet una tria dels imprescindibles a través de la geografia catalana, des de l'Alt Empordà fins a la Ribera d'Ebre.

Són els conjunts monumentals de Sant Pere de Rodes, Olèrdola i Centelles; el Monestir Reial de Santes Creus; el Monestir de Sant Pere de Galligants; la Canònica de Santa Maria de Vilabertran; els castells de Cardona, Claramunt, Escornalbou i Miravet; la Cartoixa d'Escaladei; el Convent de Sant Bartomeu a Bellpuig, les cases-museu de Prat de la Riba, Rafael Casanova i Can Tista i Montguix (estudi-taller de Carles Fontserè); la Fàbrica de Cement Asland; la Farga Ripoll; la Colònia Sedó i la Torre de la Manresana.

També el conjunt de pintures rupestres del Cogul; els jaciments ibèrics de Castell de Palamós, el Castellet de Banyoles, el Coll del Moro i Molí d'Espígol; els jaciments d'Empúries i Ullastret; la vil·la romana dels Munts; el Museu i Necròpolis Paleocristiana i Teatre romà de Tarragona; la Torre dels Escipions; l'Arc de Berà; el Monestir de Sant Pere de la Portella i el Castell de la Granada.